

Barcelona, 30 de març de 1928

La Esquella de la Torratxa

15 cts. - Atrassats 30

DIUMENGE DE RAMS

El marit indignat: —I d'això en diuen anar a beneir?

TEATRE CATALÀ "NOVETATS"

... Todos los días, tarde y noche, después de una comedia representada por la

Gran Compañía catalana

de este teatro, que dirige JOAQUIN MONTERO actuará este magnífico y sin rival

Espectáculo de Arte moderno

con variados programas.

Arte :: Belleza :: Luz

Se despacha en Contaduría

ANTONI LOPEZ

IMPRESSOR

Carrer de l'Om, 8

BARCELONA

TEATRE COMIC

DIRECCIO ARTISTICA: MANUEL SUGRAÑES

Ultimos días

Eureka

BIS-BIS

y los 24 liliputienses de Ratoucheff

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMA

Balmes. 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

TEATRO NUEVO

Grandioso éxito de

Cocktails del Nuevo

Magnífica revista de Sagarra y Montero, con música de Martínez Valls, Demón, Quirós, Eduardo Granados, Godes y Lázaro

Decorados nuevos de Batlle y Amigó, Angel Fernández, César Bulbena, Utrillo y Andreu

ROSITA RODRIGO, CLAREL, LOS KERVA, ROSARIO FERRER, POUSSINET, RAMPER, PEPITA ODENA, PEDRO CERVANTES y LEONARDO ESTRADA

200 señoritas de conjunto :: 16 girls :: Lujoso vestuario

Todas las noches y tardes de jueves, sábados y festivos

VIES URINARIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acaé*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

TRENCATS

temps i diner, no deveu comprar cap aparell sense visitar abans aquesta casa.

Tingueu sempre present que, els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia en homes, dones i criatures, són els de la casa TORRENT. Sense traves ni elàstics enfargosos de cap mena. No molesten ni embarassen, deixant que hom es mogui lliurement i faci els treballs més durs i pesats, sense la més petita molèstia. Si voleu estalviar salut,

CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

“La consagració de la Primavera” d'Igor Strawinski

El darrer concert de Quaresma fou dedicat a Igor Strawinski. El Teatre del Liceu, com és natural, estava molt lluït i aviat es va comprendre que la gent hi anava disposada a “entendre-ho” tot. Així es va empassar la “Primera Simfonia”, com si no hi trobés més dificultats que en una “suite” de Rameau, i saludà joiosament “Petruška” amb la familiaritat que veu el Baró de Saint Germain.

Ara fa dos o tres anys Strawinsky va haver de plantar cara, creuats els braços amb arrogància sobre el pit, a les protestes i a les rialles d'aquest mateix públic que no li admetia la seva simfonia per a instruments de vent.

Jo no puc creure que el canvi del públic es degui exclusivament al triomf que ara fa un mes obtingué el Mestre rus a París amb “La Consagració de la Primavera”, patejada quan l'hi estrenaren al 1913. Són pocs els que saben tot això. No. Quan vingué Strawinsky, per primera vegada, va caure en gràcia als nostres liceistes i el fracàs de la segona vegada, impensat i espontani, ens deixà a tots el regust del remordiment, el record d'una provinciana injustícia.

La gent va pensar: quan torni Strawinski, Barcelona li ha de demostrar que és digna de rebre les confidències d'un gran artista, per arriscades que siguin. I la darrera campanya dels balls russos, amb les seves novetats tan fades com incompreses, entre les quals “Petruška” s'imposà com la més pura meravella del gènere, ensenyaren al nostre públic a reprimir l'hostilitat d'una primera audició, quan es troba davant d'un home que si s'extravia és sempre pels camins més alts, en una genial recerca de belleses noves.

Jo no puc parlar de la valor tècnica de “La Consagració”. Oeixo parlar els músics de la complicació no sempre necessària dels seus ritmes i els crec. El primer dia d'assaig, els destres professors de l'orquestra en sortiren amb mal de cap. Els tremolins més frenètics d'un “charleston”, comparats amb el suau gronxar-se d'una “habanera”, no són res per a donar una idea de la diferència entre la tècnica del ritme en la “Consagració” i la de la música clàssica.

Però, ¿què hi ha darrera d'aqueixa gimnàstica macabra? ¿Serà veritat que si ho peles no queda res? No puc creure-ho

així i tampoc tinc espai per a exposar la meua idea. Heu-la, però, en resum.

Tota la concepció musical europea té per base un tema melòdic. Aquest se'ns presentarà sol i pur o s'encreuarà amb altres, en un feixit de variacions temàtiques i de ritmes que pot arribar a ésser complicadíssim i gairebé indesxifrable. Però la necessitat de la base temàtica sempre subsistirà.

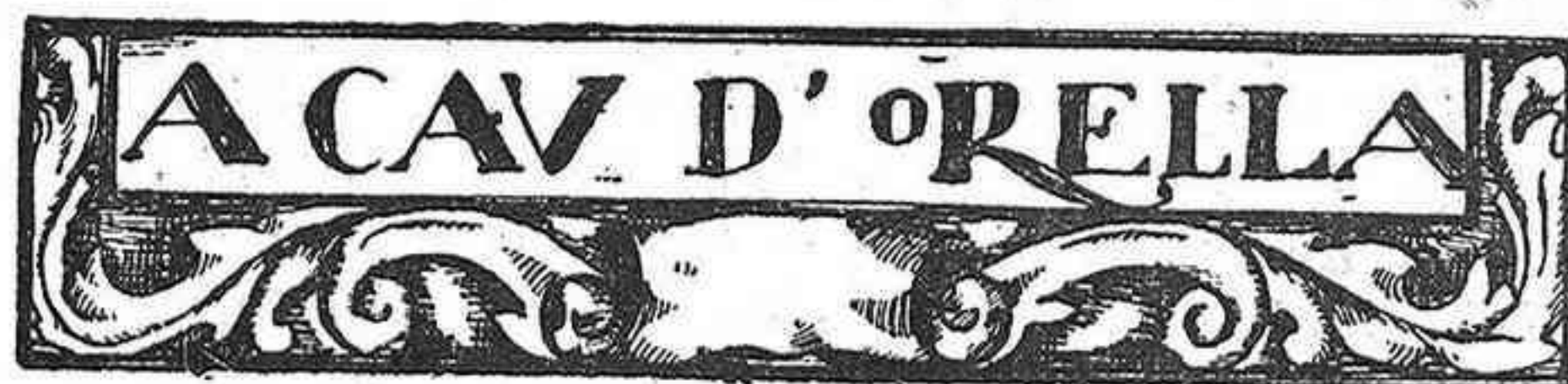
I jo em pregunto si aqueixa concepció europea és l'única. ¿No passarà en això el que ha passat amb la geometria euclidiana, que ara li afegim les geometries possibles de dos, de quatre o de més dimensions? Els ulls lleugerament bridats de Strawinsky revelen en ell una ascendència asiàtica. El qui ha percebut alguna vegada a la vida l'estranya sensació que ens deixa la música xinesa, no serà estrany que sospiti la revelació d'una concepció asiàtica en “La Consagració de la Primavera”.

El Mestre Pujol, a qui vaig comunicar les possibilitats del meu dubte exclamava:

—Sí, però si això fos així, ens trobaríem davant d'una regressió.

—¿Esteu ben segur, Mestre, que entre les dues concepcions no hi cap el creuament fecund?

PERE COROMINAS

GALANTERIA

A una penya literària els reunits parlaven d'una de les nostres escriptores més consagrades—vull dir, naturalment—més populars.

—No li passen els anys—digué un dels reunits—. Es sempre la mateixa.

—Això—contestà un crític subtil—degué perjudicar-la força quan era jove.

AMB LA MUSICA COM AMB
L'ARQUITECTURA

Es Amadeu Vives qui parla, perquè li han demanat la seva opinió sobre “Le Sacre de Printemps”, de Strawinsky.

—La meua opinió ja li diré d'aquí un quant temps. Avui li diré una altra cosa, que té una estreta relació amb

la música de Strawinsky encara que a primera vista no ho sembli.

—I és?...

—Això: quan feien la "pedrera" d'en Gaudí al Passeig de Gràcia, a tothom li agradava. Avui, nigú no hi aniria a viure.

GLOSARI

LA POBRESA I LA HIGIENE

"Virai" s'ha innovat de què a Madrid l'Ajuntament ha inaugurat una casa de banys per a obrers, per a gent humil.

"Virai", si visqués a Madrid, hauria anat a felicitar cordialment el batlle. Així—li hauria dit—, preocupant-se del poble, es fan populars les autoritats i es guanyen la simpatia i el respecte de tothom. La vostra és una gran obra d'intelligència i de bondat.

Però "Virai" viu a Barcelona i no a Madrid, i no pot anar a felicitar al batlle de Barcelona, perquè el batlle de Barcelona no ha fet cap casa de banys per als pobres. El batlle de Barcelona té altres mals de cap: la Plaça de Catalunya, el barri gòtic, etc., etc., etc.

Aquesta casa de banys que s'ha inaugurat, o està a punt d'inaugurar-se—però de la que ja "Virai" ha vist fotografies—ha costat al Municipi madrileny 157.000 pessetes. No és una quantitat exorbitant. No ha de doldre a ningú aquesta quantitat, ja que els diners que es destinen als humils no dolent, no són mai malaguanyats. Aquesta casa de banys és, sens dubte, i donat el seu caràcter, el millor que s'ha fet a Espanya. És un establiment net, confortable, que pot competir amb els millors de l'estranger.

El bany, comprès sabó i roba, val tres rals. La dutxa, un. No és car. Sobretot avui. Tothom té, de tant en tant, una pesseta per a gastar-se. Fins els més pobres.

Ara, bé, "Virai" pregunta: Per què a Barcelona no es construeix una casa de banys similar a la de Madrid? A Barcelona, el bany és un luxe. Quan un vol presumir de pis elegant, diu: "Fins tinc quartet de bany!"

Això no s'hauria de dir; quartet de bany n'haurien de tenir totes les cases. A Barcelona no escassegen les cases de banys. Els perruquers de luxe n'acostumen a tenir. Però aquests banys són cars, no estan a mercè de l'obrer, de l'empleat humil. Costen dues o tres pessetes. I no és que amb el bany hi vagin compreses les sals perfumades d'Atkinson o Houbigant.

A Barcelona—i a Espanya en general—el bany, com el llibre, són considerats com un luxe. Aquesta paraula, luxe, ha brollat distintes vegades de la nostra ploma durant el transcurs d'aquest article. I això ens omple de tristesa. I de vergonya, cal que ho diguem. Ni el bany ni el llibre, s'haurien de considerar articles de luxe.

A Barcelona manca una casa de banys per a obrers, per a gent humil. Els obrers, els humils, són dignes de la més alta estima, de la més alta consideració. Aquí sembla que els tinguem oblidats. O potser no ho sembla: potser, realment, els hi tenim.

D'una casa de banys així, com la que demanem, ens en podríem enorgullir tant com d'un bell jardí o una bella biblioteca.

COM SON ELS NOSTRES ACTORS

JOSEP SANTPERE

Santpere és un actor al qual Natura semblava destinar-lo a glòria nacional. Ell hauria pogut recollir el ceptre d'Enric Borràs i esdevenir el rei de la nostra escena. Cap condició natural no li ha mancat. Té una bona presència, una dicció clara, precisa; un gest i una actitud naturalíssimes. I bé, doncs?

Doncs, Josep Santpere té un esperit burleta que no li permet pendre's res seriosament. Els encarcaraments, sobretot, per dir-ho amb expres-

síó que no li pot desplaure, el rebenten. Li agrada, naturalment, els aplaudiments del públic, li agrada la popularitat; però quan això pren un aire massa greu i transcendental, sent ganes de jugar-s'ho tot a una tombarella. I heus ací la seva perdició.

La seva perdició? La seva perdició, però, alhora, la seva glòria. Perquè és aquesta lleugeresa d'esperit el que li permet d'encarnar amb la major

Josep Santpere

agilitat els personatges; trobar de seguida el tret còmic, que ha de fer esclatar de seguida la rialla. En aquest sentit, Santpere, juga amb el públic. En coneix tots els ressorts i se'l fica, quan vol, a la butxaca.

I això no vol dir que no serveixi també per a fer personatges dramàtics; en primer lloc, no li són negades les qualitats físiques, de veu potent i ben timbrada, de mirada brillant i suggestiva. Però, sigui perquè ha conreat poc aquest gènere, sigui perquè estem avesats a veure-li fer sempre comèdia, és com actor còmic que ens sembla que excel·leix. Després, el seu mateix caràcter mofeta, fa que, els qui el coneixem una mica, no poguem prendre'ns-el massa seriosament.

Tanmateix, això no vol dir que ell sigui un home fred. Al contrari, en el fons és un sentimental. Ja sabeu com al seu "camerino", per exemple, li plau d'emprar les expressions més equívokes. Qualsevol, en oir-lo, es pensarà que és una mena de don Joan barrejat de Barba-Blau. Doncs, bé, escolteu aquesta anècdota. Un dia una mare li anà a proposar que contractés la seva filla, com actriu. Les paraules maternals deixaven entreveure que la filla, no es negaria a cap favor per tal d'ésser contractada. L'esquer, lluny de temptar Santpere, l'irrità. Indignat, tragué gairebé a empentes de davant seu aquella dona.

Santpere, si hagués viscut a París, seria milionari. La seva ironia àcida, el seu sentimentalisme, la seva sensibilitat disfressada, així com els seus mitjans d'expressió sobris i continguts en els seus bons moments, el farien un gran intèrpret de la comèdia moderna. Ara, qui sap si l'ambient, qui sap si la manca d'obres o de públic, l'han arrossegat a dedicar-se a un gènere que és indigne, per complet, del seu talent.

LA SETMANA ENTRANT: ALEXANDRE NOLLA

VIRAI

L'HOMENATGE A MAURICI VILUMARA

L'article que va publicar la setmana passada el nostre amic Francesc Madrid, titulat "El gran senyor Maurici Vilumara", ha tingut un ressò ràpid en el món de les arts i de les lletres que cal aprofitar. El mateix divendres al matí, poques hores després de sortir L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, l'illustre escenògraf Salvador Alarima va entrar a la nostra redacció per a oferir-se

per tot i per a tot. Més tard, cap al vespre, Pius Daví es posava a la nostra disposició per al que fos menester... Marius Aguilar va prometre un "eco" que encara no ha fet, però que creiem que farà.

Hem rebut dues cartes que fan molt d'efecte: Una, oficial, del "Círcol Artístic", signada per l'honorable president Alexandre Cardunets i en la qual se'ns diu, entre altres coses:

"Ens sembla bé la conclusió de comprometre als amics de les Arts per a l'homenatge que, sense dilació, deu é-

DESCANS DOMINICAL

—Cap dia de la setmana havia suat tant com avui!

ser el coronament de la magnífica carrera d'aquest gran pintor, tancat tota sa vida en una modèstia incorregible. Vilumara és soci de mèrit del "R. Círcol Artístic", estimat i admirat per unanimitat en aquesta casa. Queda dit, doncs, que, des d'ara, ens tenen a la seva disposició per a tot el que creguin quep ugui encomanar el "Círcol Artístic" en pro del noble propòsit. Per a Vilumara i per a la glorificació de la seva obra, compti amb nosaltres."

Una altra carta és la del Secretari de la Companyia Claramunt-Adrià i del Comitè Soler i Rovirosa, adherint-se a l'homenatge que es prepara.

També s'han rebut les adhesions verbals d'Enric Borràs, Apelles Mestres, Lluís Capdevila, Joan Morales, J. Castells i molts d'altres. Passat el dissabte de glòria creiem que es podrà nomenar una Comissió organitzadora que sigui l'expressió sintètica de tot Catalunya per a homenatjar al gran artista i gran senyor Maurici Vilumara.

EUSEBI COROMINES

Eusebi Coromines—traspasat diumenge passat al mati, a Barcelona—fou un dels polítics i dels periodistes més honrats i conseqüents de la nostra terra.

Empordanès de naixement, estudià a l'Institut de Figueres i més tard a la Universitat de Tarragona.

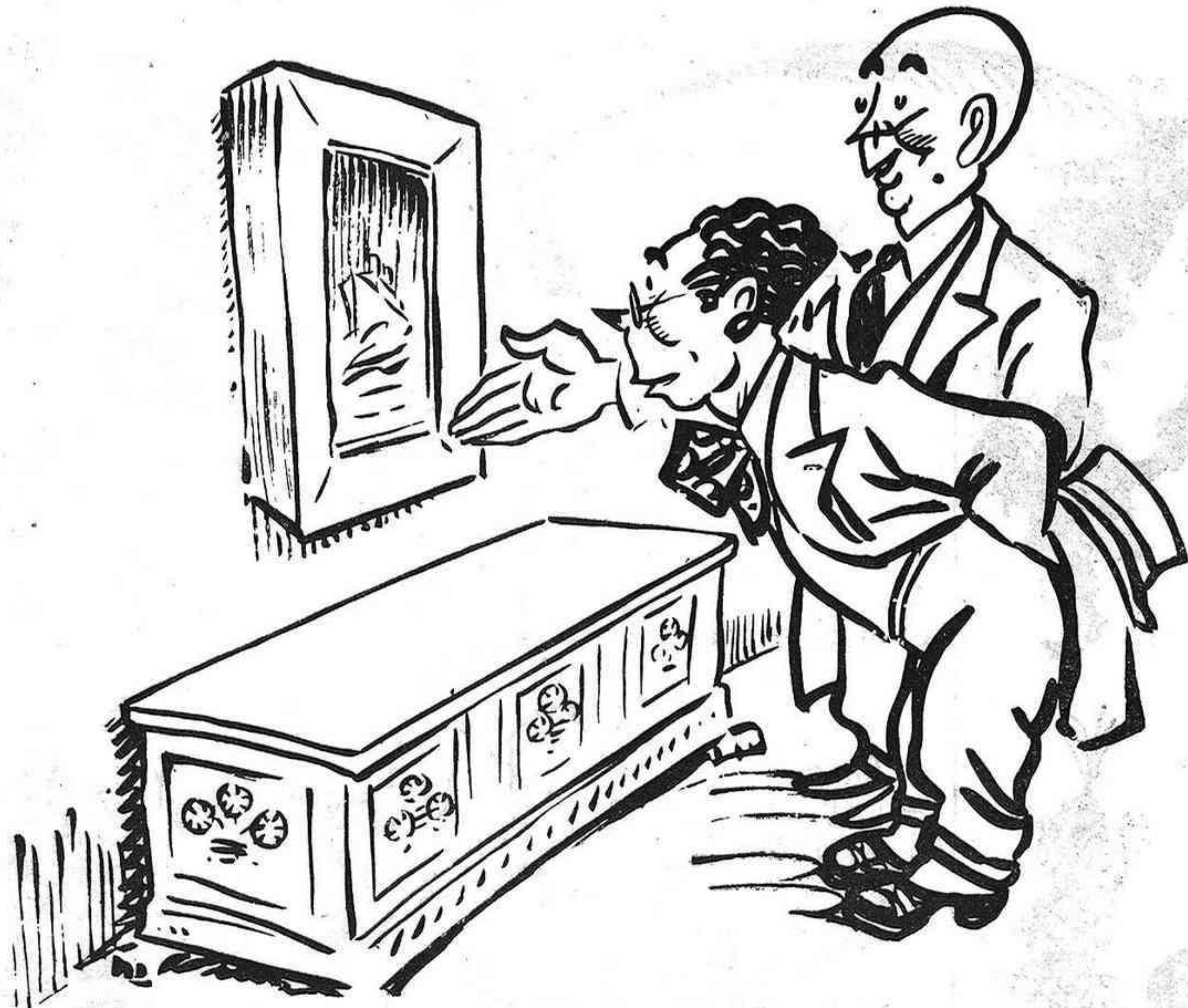
Exercí durant la República diversos càrrecs polítics. Fou un dels fundadors de "La Publicitat", la qual dirigí durant diversos anys, quan l'esmentat diari es publicava en castellà.

A Barcelona fou un dels puntals del partit republicà. Per a ell la política no fou mai un mitjà de lucre, sinó una servitud, en la qual posava tot el seu entusiasme i el seu ta-

ENTRE ESTUDIANTS

—Si guanyes el curs, un botó d'or; si el perds, un de plata.
—M'agradaria més una carbasseta, encara que fos de llauna.

BONA PINTURA

—Es una gran marina.
 —Vol dir?
 —Miri si vull dir que, els dies humits, fins les onades
 s'estoven.

lent. Pobre i vell—tenia vora vuitanta anys—Eusebi Carominas es guanyava la vida com a periodista.

La seva producció com a escriptor ha estat gairebé tota escrita en llengua castellana. Darrerament, però, degué sentir-se més íntimament lligat amb la mare terra i publicà un petit volum on recollia diverses proses plenes d'emoció i de sentiment, escrites en llengua catalana.

Descansi en pau el gran patrici, l'honrat polític i el periodista il·lustre.

SALUTACIÓ A LA PRIMAVERA

Ja som al temps florit i clar
 en què es renova tota cosa,
 anem al roserar;
 hi ha un glop de sang en cada rosa.

Es sang que porta l'ardentor
 del sol que daura les carenes.
 Salut temps de claror
 i de sang nova per les venes;

Canta i estima, jove ardit,
 ja que el bon temps s'acosta;
 frueix ara que tot riu florit;
 massa que ve la posta.

En cada rosa un llavi encès,
 un llavi d'estimada;
 cull-la depressa i fes-li un bes;
 tant és la rosa com l'amada.

Que t'entri al cor el delit
 d'aquesta llum novella;
 guaita com tot et riu florit.
 No planyis cap poncella.

Frueix l'amor sense esperar,
 pensa que la sang tendra
 que avui no goses esflorar,
 demà ja serà cendra.

Ja som al temps florit i clar,
 en què es renova tota cosa.
 Anem al roserar;
 hi ha un glop de sang en cada rosa.

SALVADOR PERARNAU

GRAFICS D'ACTUALITAT: LES PALMES

Les palmes del triomf

La Palmira

La palma de la mà

¡Pateix dels "palmóns" i ademés se li a declarat "palmania" doble!

Les palmes acadèmiques

La palma del martiri

L'oncle ric que'l porten amb palmes

El que s'en emporta la palma

"L'Am...palma" i la palma...loria

¡Agafeu-lo!

opissa

AVUI, UN OBRER...

Aquest és un home humil, de baixa extracció: un obrer. No obstant, en pocs homes he advertit la finor espiritual que en ell.

Jo sóc a casa seva, esperant-lo, avui, dilluns, 26 de març. Aquest obrer és amic meu i jo estimo en molt la seva amistat. A mida que els anys i les penes ens donen un més clar sentit de la vida, escolleixo així les meves amistats: homes del carrer, homes humils, d'ànima lluminosa i oberta...

En la casa d'aquest amic meu hi han moltes flors er els seus testos, uns llibres, un infant, una dona. La dona és mare i esposa. L'infant és el fill dels dos. Tot en la casa és humil i clar: els familiars, els mobles, les més petites coses. En aquests dies inicials de la Primavera i en el menjador de la casa clara es frueix un benestar inefable. La beata simfonia domèstica s'engrana en un temps d'*andantino cantabile*: la remor de la porcellana i la vaixel·la a la cuina; la veu del piano en el que l'infant repassa un estudi de Czerny; els alegres lladrucs d'un gos de raça indefinida...

L'esposa para la taula. L'infant obre la porta al pare. L'esposa té trenta anys i un aire dolç i pur. L'infant, nou, i és sa, intelligent i silenciós. El pare—l'amic meu—un home de trenta cinc anys, perfectament normal, igual a tothom, però amb quelcom, amb un no sé què que no té tothom.

L'amic portava una ampolla de xampany molt embolicada amb paper de seda. La portava als braços, com una nina o una criatura molt petita.

Jo he suposat que avui, per caprici, l'amic estava disposat a dinar com la gent rica. O que el xampany era en obsequi meu.

Però, no, no. Res d'això.

Aquest amic és home intelligent i sensible. Llegeix llibres i revistes i sap que aquest dia d'avui—26 de març de 1928—és una data memorable. I, en acabar el senzill dinar, ha destapat l'ampolla del vi mundà que, avui, a la taula humil, es redimnia. Ha emplenat els vasos de vidre—a la casa, com que el xampany és una excepció, no hi ha copes apropiats—i, un xic pàl·lid, s'ha posat dret i ha enlairat el vas. Nosaltres el contemplàvem estranyats del gest, de l'escena.

Aquest amic, aquest obrer, aquest home humil i sensible, ha dit amb la seva veu càlida, plena d'efusió i d'emoció:

—Esposa meva. Fill meu. Avui els homes de bona voluntat i bona intel·ligència commemoren la mort de Lluís Beethoven. Jo, fill meu, esposa meva, enlaire aquest vas de vi per a què aprengeu a estimar-lo com l'estimen els homes bons, Romain Rolland entre ells. L'amor és la més bella ofrena que podem dedicar a la seva memòria, ja que sofrí el desamor, el desampar, l'escarni i la befa de tothom. Perquè era genial i era el seu cor niu d'una bondat incomparable, d'una pietat infinita, no sigué un triomfador. El triomf gairebé sempre se l'emporten els mediocres.

Beethoven, fill meu, fou un malaurat i un solitari. Millor. Així pogué dir: "Vull demostrar que tot el que obra bondadosa i noblement pot dur damunt seu el pes del dolor". Així, per la seva soledat i la seva tristesa, pogué escriure en 1792 aquestes paraules, dignes de Jesús: "Fer tot el bé possible, estimar la Llibertat per damunt de totes les coses i, ni que fos per a aconseguir un tron, trair la veritat."

Un seu biògraf, deia que "Beethoven somreia bondadosament, i, en parlar, tenia gairebé sempre un aspecte amable i alentador. En canvi, el seu riure era desagradós, fals, violent i ràpid." I és que Beethoven, fill meu, no sabia riure com riu la gent feliç, no estava acostumat a l'alegria.

Beethoven nasqué a Bonn, el 16 de desembre de 1770, d'una mare cuinera i d'un pare tenor mediocre i alcohòlic. Romain Rolland ha contat aquesta trista infantesa en la seva novella de "Joan Cristòfor". De la seva mare, que morí física, deia inefablement Beethoven: "Qui més feliç que jo, quan podia pronunciar el dolç nom de mare i quan ella podia escoltar-lo?"

Quan triomfava amb la seva música, escrivia a un amic aquestes paraules: "Que veig necessitat a un amic?... Si no puc ajudar-lo immediatament, em poso a treballar, i, en un tancar i obrir d'ulls, l'he tret del compromís." I afegia després: "El meu art ha de consagrar-se al bé dels pobres."

El seu gran cor, destroçat per l'amor de les dones, florí de nou amb la marxa triomfal de la Revolució, i dedicà a Bonaparte, llavors soldat de la República, la "Simfonia Heroica". Goethe, al qual alguns anomenen "el semidéu de Weimar", i que no era més que un burgès empeltat de cortisà, el menyspreava. Millor.

L'obra seva i la seva vida tenen un resplendor d'apoteosi. Estimà els pobres i els humils, ens estimà a nosaltres. Morí a Viena el 26 de març de 1827, avui fa cent i un anys. Però viu eternament en el cor dels seus amics els pobres, els tristos, els humils, que som nosaltres.

La veu, ofegada per l'emoció, ha mort en la boca del meu amic. Brillava en els seus ulls un noble resplendor de llàgrimes. Ha besat a l'esposa i al fill.

En la casa s'havia fet un profund, un solemne silenci.

LLUÍS CAPDEVILA

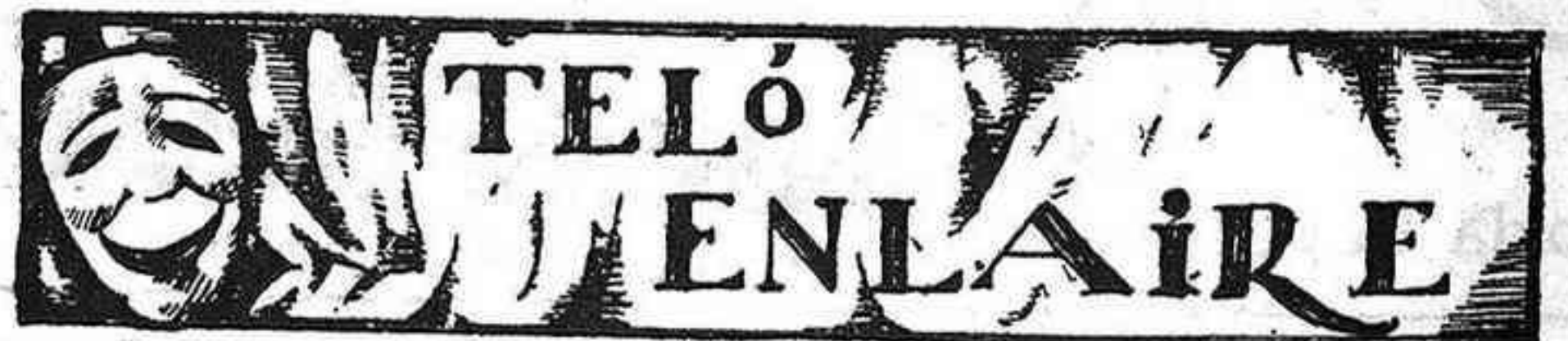
LLUIS GRANER

Ha arribat Lluís Graner, el gran pintor. Lluís Graner, el dels quadros famosos, el del "Espectacles" famosos al Principat.

Vé d'Amèrica, on ha lluitat i on ha triomfat.

Barcelona obre els seus grans braços per abraçar al gran artista.

Benvingut sia entre nosaltres!

ROMEA

Apelles Mestres ha estrenat una comèdia nova. Aquesta comèdia es titula "El fariseus". En aquesta comèdia s'ataquen—d'una manera polida, fina, suau—la incomprensió, la superstició, la rutina, l'esperit antiartístic. En aquesta comèdia es canten—també d'una manera polida, fina, suau, en to menor—l'amor, la generositat, l'amplitud d'esperit, la liberalitat.

Aquesta comèdia no és res de l'altre món; l'assumpte no és nou; el diàleg no té vibració humana. Aquesta comèdia és una comèdia de tòpics, feta amb motllos vells.

Sí, sí, tot el que vulguin, però... Però aquesta comèdia l'escriu un vell escriptor. Hi ha més valentia, més humanitat, més originalitat en el diàleg i en els procediments, en les comèdies dels joves escriptors? Amb tota franquesa i amb tota tristesa hem de confessar que no. Un vell escriptor com Apelles Mestres—que deixarà una obra suau, amable, sense sotracs, sense alts i baixos—dóna lliçons de joventut als nostres joves, a alguns dels nostres joves, que no a tots, sortosament.

Cal elogiar sincerament la interpretació que a aquesta obra donen els actors de Romea.

Molt bé Pius Daví.

Maria Vila, la personalitat de la qual com a gran actriu es perfila més, s'acura més cada dia, tingué en aquesta obra d'Apelles Mestres moments molt feliços.

Ajustades les senyores Fremont i Guart. El mateix podem dir dels senyor Nolla i Ventayols.

NOVETATS

Res de nou en aquest teatre. Res de nou en teatre català. Perquè de la reposició de "A Barcelona", d'en Montero, el dissabte i diumenge, no n'hem de parlar.

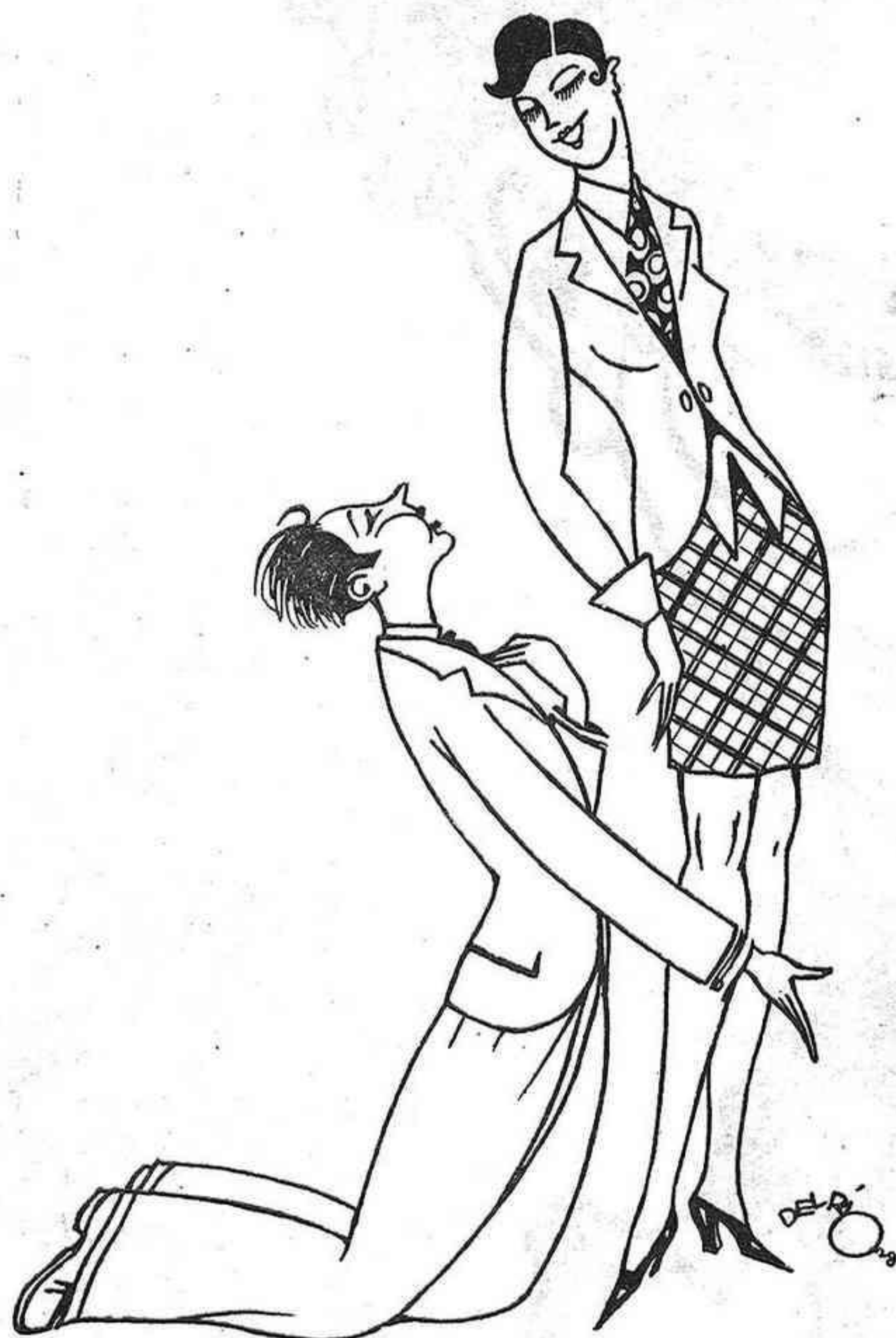
L'HOME QUE SEMPRE ESTÀ DE MODA

—Ja deuen saber qui és, oi? Es en Charlot.

UNA ALTRA PRORROGA

—Tingui present que la conversió és de deute perpetu en amortitzable, i no a l'inversa.

DECLARACIO D'AMOR

—Una paraula dels seus llavis i seré l'home més feliç
—Beneit!

**EL TEXT I NINOTS DEL PRESENT
NUMERO HA ESTAT REVISAT
PER LA CENSURA GOVERNATIVA**

Maria Lluïsa Gineys ha presentat un espectacle modern a base de "sketchs", ballables i pantomimes, que ha plagut força al públic. La cosa és presentada amb bon gust, i entre les artistes cal fer menció de Mlle Fosca, digna d'elogi.

ELDORADO

Dolors Membrives ha estrenat una obra de Pirandello: "Pero, no es en serio". Aquesta obra, que ha traduït el senyor Martínez Sierra, ja l'havíem vist en italià i en català.

Ara només ens resta dir poca cosa: la traducció del senyor Martínez Sierra no ens ha semblat tot el fidel que hauria d'ésser; la interpretació de la senyora Membrives digna dels més sincers aplaudiments.

COMIC

El proper dilluns s'acomia la companyia de revistes de Sugrañes el qual té contrets compromisos per a debutar a Madrid.

Un bon èxit a la "villa y corte" i tornar aviat!

PER A ACABAR

El dissabte de glòria s'estrenen: a Romea, "L'hereu Riera", de Mora i Oliva; a l'Espanyol, "El tec de Pasqua", d'Anfós Roure; a l'Olympia, la revista d'"Amichatis" i Castells. A més a més, debuten: al Còmic, Sagi Barba; al Victòria, Caballé i Vendrell. No es podrà queixar el públic.

No parlem de l'estrena de "La dama del mar", d'Ibsen, a Eldorado, perquè no si som a temps.

Només farem notar una cosa. L'obra s'anuncia "traducida y arreglada" per Cristòfor de Castro. Qui és aquest individu per corregir Ibsen?

Manuel Fontdevila ha enllestit una nova comèdia; una comèdia de costums barcelonines que titula "El Pla de l'Os".

Li desitgem un èxit.

El passat dissabte es celebrà a Romea un homenatge a Apelles Mestres.

Fou una festa digna, plena de corlialitat i d'entusiasme. Una festa digna de l'homenatjat i dels qui l'organitzaren.

En Sagi-Barba, al Còmic estrenarà una obra del mestre Lambert, el director de la Banda de Mossos d'Esquadra.

El mestre Font Palmarola, l'autor de tantes i tan belles sardanes—sabem que n'està enllestint una, titulada "La Campana de Gràcia", que serà un èxit—ha sortit en una "tournee" de concerts per Catalunya, per a donar a conèixer les seves últimes obres: "Un record", "En la mort d'Angel Guimerà", "La processó del Dijous Sant a Rupit", i "Les coves de Rialp".

BOB

FUTBOL

Aquesta vegada sí que ha anat seriosament, tant, que el pobre "Barcelona" ja no sap ben bé si podrà continuar el Campionat d'Espanya.

Sigui com sigui, hem de reconèixer que el "Barcelona" no es mereixia el que li succeí diumenge; l'empat amb l'"Europa" li va representar com una mena de "puntilla" que li pot fer perdre bous i esquesles.

I pensar que mentre es feia el partit encara tothom es creia que anava de per riure i que en els 5 minuts justos per a acabar-se la partida vindria el "penalty" salvador! Però, vegeu, quina desgràcia; van passar els últims cinc minuts, s'acabà el partit i el "penalty" es van descuidar de produir-lo els nois de l'"Europa" i el "Barcelona" es quedava, poc més po menys, a la lluna de Vallència.

Entre els fanàtics del club blau-grana es produïren les escenes de rigor; desmais, desesperacions, etc., etc.

Demà passat continuarà la gresca del Campionat d'Espanya; com que l'"Europa", presentant reserves els resultats els somriuen, tenen intenció d'anar a jugar a Sant Sebastià amb la "Reial Societat", amb el mateix equip dels dos darrers partits.

Veurem com els hi anirà!

Pel que toca al "Barcelona", no sabem com se les arranjà. perquè cadia dia ho fa més malament. Demà passat se les ha d'haver amb el "Pàtria", de Saragossa, i és capaç de perdre.

Al fi i al cap ja hi està fet ara.

ATLETISME

A Santander, finalment, va celebrar-se el Campionat d'Espanya de Cross-Country que tant d'enrenou va dur entre els nostres elements atlètics per tal de seleccionar l'equip que ens havia de representar.

Malgrat els inconvenients que hem topat enguany per a presentar-hi un equip, a la fi hem triomfat en la classificació per equips; val més això que res.

La victòria individual se l'emportà Penya, de Biscaia.

Altra vegada s'ha celebrat la volta a Barcelona de la "Noia Germanor", i, com ja és costum (no sabem si cal fer-ho), el "Barcelona" se n'emportà la victòria absoluta: individual i per equips.

Decididament els atletes del "Barcelona" són uns trumfos.

HOCKEY

Aquesta vegada els estudiants de l'Universitari s'han portat com uns homes; varen guanyar als valencians en el partit semifinal del campionat d'Espanya.

Tanmateix, sembla que n'han après un xic de jugar partits d'aquesta classe, i hom creu que en el partit de final que probablement es jugarà demà passat, aconseguiran una altra victòria.

Si no ho fan així, els donarem carbassa.

TENNIS

Les competicions d'aquest esport vénen una darrera l'altra, i això prova que l'activitat és ben manifesta. Ara toca el torn al Campionat de Catalunya per equips, i diumenge passat s'inicià amb el "match" "Turó" - "Barcelona", el qual va ésser d'allò tan divertit.

El "Barcelona" se'n va anar amb la cua entre cames, o sigui amb una victòria per sis derrotes, i sort, encara, que Sindreu va portar-se com un home i va guanyar a Flaquer, sinó, la feien sabatera.

Ja n'anirem dient altres coses d'aquest concurs, car, com es veu, es va fent interessant.

NATACIO

Passats els festivals internacionals, han reaparegut els concursos de passatemps en els nostres clubs.

Així tenim al "C. N. Barcelona" que celebrà la cinquena

LA SINCERITAT

—Com t'agrada més a tu la Naturalesa?
—Morta i en un quadro de menjador.

UN MATRIMONI DE CONVENIENCIA

—I amb qui l'has casada la noia?
—Amb un home tan ric que fins les caramboles les tira de luxe.

jornada del concurs del nedador complet, amb l'èxit acostumat, i l'"Atlètic" també, amb força èxit, va celebrar la vuitena jornada del Concurs de Natació i Atletisme.

Ara va bé; que no es descansi i que s'activin els entrenaments als nostres nedadors que, avui com avui, no estan en gaires bones condicions.

MOTORISME

El "Moto Club de Catalunya", que no vol que sigui dit que això del motor estigui completament parat, va celebrar una excursió col·lectiva a Tarragona, la qual va tenir un gros èxit.

Està vist que, si no és a base d'excursions, els èxits en organitzacions, per ara, són molt escassos, perquè, sigui dit, que de curses, ja fa temps que no en veiem.

BASKET - BALL

Us suposem innovats que existeix aquest esport; i us diem això perquè fins ara s'havia mantingut amb molta humilitat, però ara que ja s'han vist un xic les orelles, ja s'han tirat els plats pel cap, però tot ha quedat bé, avui com avui, es juga el Campionat de Catalunya, que és un èxit.

S'entén, èxit d'equips inscrits i de plantofades.

LLUITA GRECO-ROMANA

Heus ací l'esport que un dia va ésser preferit pels esportius selectes i que fins ara s'ha mantingut gairebé mort.

Sort, però, que han sortit alguns elements que es preocupen de tornar-lo a portar al lloc que li correspon.

De moment, no manquen campionats socials i en vistes a l'organització del Campionat de Catalunya.

Ja era hora!

TEIXI

Diuen que a tot Itàlia s'ha desencadenat una vaga revolucionària. Nosaltres ho hem llegit en un diari dels més "serios" d'Espanya: "El Debate". "El Debate" no pot mentir.

La vaga, doncs, és una cosa "seria".

Què hi deu dir Mussolini?

✻

Josefina Baker, que s'ha fet milionària ensenyant el seu cos de color de xocolata als parisencs babaus, es vol fer una casa a París i convertir-la en museu; omplir-la de quadros, d'escultures, etc.

Es veu que això és una epidèmia, a París com a Barcelona. Però, vaja, val més aquesta epidèmia que una altra.

✻

Es entre nosaltres el novel·lista Pius Baroja. Ve a estudiar la muntanya catalana per a una novella històrica que té en preparació sobre el funest personatge Carles d'Espanya.

✻

Hi ha a Barcelona un pobre home que s'ha proposat ballar dues centes setanta hores seguides.

Nosaltres no ens volem indignar, perquè tampoc en treuríem res; però creiem que el que ofereix aquest home no és un espectacle que parli massa en bé de la cultura.

Altres coses millors, més inofensives, han prohibit les autoritats.

✻

Cada dia llegim en anuncis de restaurants de luxe: "hi han poulardes de Brèsse, truites i salmó del Rhin, caviar del Volga..."

I cada dia hi ha més pobres!

✻

Llegim a la "Gaceta" que es faran quatre mil cases barates a Barcelona.

Ja era hora!

Ara el que convé és que es facin aviat, que siguin cases i no barraques i que, veritabelment, siguin barates.

✻

En l'últim número de "La Nación", de Buenos Aires, llegim que el comte de La Mòrtera opina que el senyor Primo de Rivera ha de presidir el proper govern constitucional.

✻

El proper dia 10 d'abril es celebrarà a Roma un Congrés del fred.

Aquest Congrés del fred, celebrat en plena primavera, per què es celebra a Roma?

Sí, home! Perquè hi pugui assistir Mussolini, que és un fresc.

✻

A Suïssa s'espera—es tem, millor dit—que Itàlia i França demanin l'extradició del suposat assassí de l'italià Savorelli.

Naturalment, Suïssa es negarà a concedir l'extradició, ja que el crim es considera un crim polític.

✻

Diuen que a Barcelona volen fer unes cases per a escriptors i artistes.

Ja està bé. Els escriptors i artistes també són persones.

M. E.: Això gairebé és una delació personal, impròpia, per tant, d'un setmanari que no pot ocupar-se més que de coses generals: Envieu-ho directament a l'alludida Companyia, si ho creieu convenient, i farà més efecte.—M. G.: Va bé.—L. A. V.: Massa truculent. Es pot dir el mateix, amb més gràcia, amb més lleugeresa, fins amb una punta d'ironia, que és el que ens cal, precisament, per entretenir ensems que educar el públic.—I. A.: "No; no lo espere usted".—E. S.: Es probable que si llegíssiu força i estudiéssiu el català acabaríeu per fer-ho bé. Avui per avui, ens donaríeu massa feina a corregir. I, sabeu?, de feina ja en tenim prou amb els nostres d'originals.—J. R. C.: Anirà.—J. M.: No ens estranyaria que si seguim treballant, acabéssiu per donar-nos una sorpresa. Us cal, però, treballar de ferm.—E. S.: Està ben escrit, però és poc periodístic.—P. A.: Va bé.

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFON A. 4115

MARCELINO DOMINGO

Libertad y Autoridad

Precio: 7'50 Ptas.

REVISTA DE ESTUDIOS METAPSIQUICOS

Originales de EUGENE OSTY, FERNANDO VEYLER, ANTONIO ZOZAYA, etc.

Precio: 1 Peseta

GABRIEL MIRÓ

Figuras de la Pasión del Señor

Nueva edición: 7 Ptas.

L. CALVO SOTELO

RIBANOVA

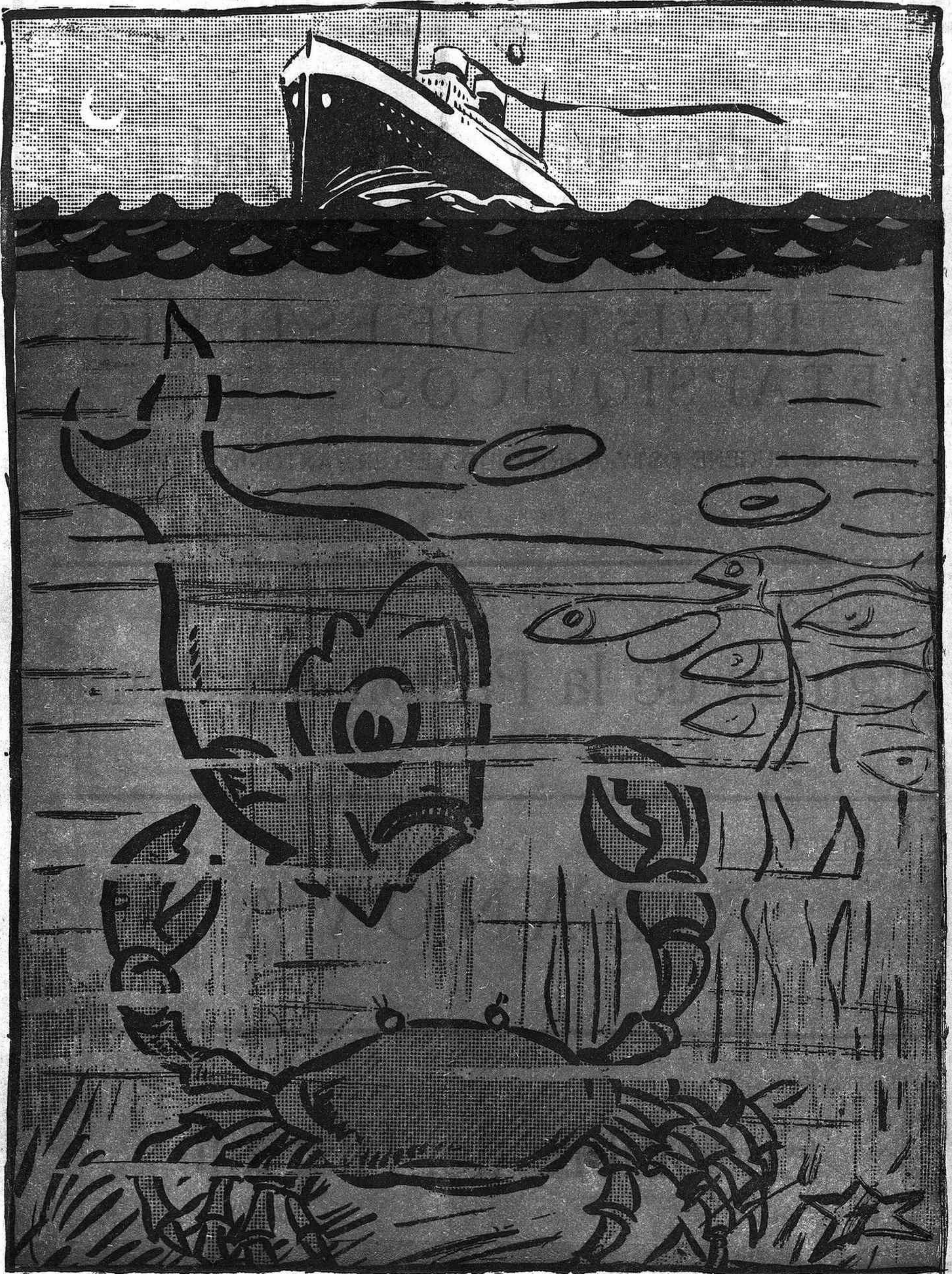
5 Pesetas

PIERRE FRONDAIE

El hombre del Hispano

5 Pesetas

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorga rebaixes.

ALEGRIA PASQUAL

- Em sembla que entrarem a l'indult.
- Com ho saps? Per què ho dius?
- Perquè s'acaba la quaresma.